

SERVEI DE BIBLIOTEQUES

Actuacions 2008

www.uab.cat/bib
s.biblioteques@uab.cat

UAB

SERVEI DE BIBLIOTEQUES

Actuacions 2008

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Biblioteques

SERVEI DE BIBLIOTEQUES

Actuacions 2008

SUMARI

03 | BALANÇ DE L'ANY

04 | SERVEIS

MILLENNIUM, EL CATÀLEG

CONSULTA I PRÉSTEC

SALES D'ESTUDI

INFORMACIÓ BIBLIOGRÀFICA

FORMACIÓ D'USUARIS

WEB DEL SERVEI DE BIBLIOTEQUES

EXPOSICIONS

PUBLICACIONS

08 | RECURSOS INFORMATIUS

COL·LECCIONS

Donacions

Intercanvis

BIBLIOTECA DIGITAL

Dipòsit Digital de Documents (DDD) del Servei de Biblioteques

II | ESPAIS

I2 | PROJECTES I COOPERACIÓ

CBUC

Canvi de sistema automatitzat

Dipòsits digitals

REBIUN

I4 | PLA ESTRATÈGIC

I5 | PERSONAL

I6 | RESUM ESTADÍSTIC

BALANÇ DE L'ANY 2008

L'any 2008 ha estat ple d'assoliments a les nostres biblioteques. El més important, sens dubte, ha estat la implantació d'un nou programa informàtic de gestió, Millennium, que ofereix un ventall de prestacions millor i més ampli que el VTLS, l'aplicació que hem fet servir des d'aquell llunyà 1991 en què es va informatitzar el catàleg de les biblioteques.

Aquest any ha estat marcat per l'inici d'un nou pla estratègic de les biblioteques que guiarà la nostra activitat fins al 2010. El pla equilibra els objectius de la biblioteca presencial amb els de la biblioteca digital, aprofita les millors oportunitats per tal d'oferir més i millors serveis als nostres usuaris i estableix com a factor clau la necessitat d'implantar un nou model d'organització.

S'ha ampliat la franja l'obertura en horaris especials i, a més de la Sala d'Estudi 24 hores de la Biblioteca de Ciències Socials, els estudiants disposen també de la Sala de Revistes de la Biblioteca d'Humanitats en horaris nocturns i de cap de setmana.

Els més de 13.000 títols de publicacions periòdiques en format electrònic accessibles en text complet, els gairebé 13.000 llibres digitals i les nombroses bases de dades conformen la cada vegada més consultada Biblioteca Digital. També s'ha

fet un esforç important per digitalitzar fons propis que s'han posat a l'abast dels usuaris a través del Dipòsit de Documents Digitals (DDD) del Servei de Biblioteques.

La cooperació és, des de fa anys, una activitat ben arrelada en la gestió del Servei de Biblioteques. Com a membre fundador del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya, el treball consorciat ha permès estalvis importants i l'assoliment de fites que no hauríem pogut realitzar amb un grau tan alt d'abast. Com a exemple, la ben consolidada Biblioteca Digital i, enguany, la inauguració del magatzem cooperatiu GEPA.

Totes les fites, grans i petites, han estat assolides, com sempre, gràcies al treball d'equip de tots els membres del Servei ♦

Joan Gómez Escofet
Director del Servei de Biblioteques

SERVEIS

(pàg. anterior)
Biblioteca de Ciència
i Tecnologia

Biblioteca de Medicina

Millennium, el catàleg

(<http://www.uab.cat/bib/catalog>)

El maig de 1991 es va passar de la gestió manual de tots els procediments a la gestió automatitzada, i de la consulta dels fons de les biblioteques de les fitxes de paper a la consulta per ordinador. El programari es deia VTLS. El maig de 2008 es va estrenar una nova interfície de consulta web per al catàleg, que és la cara visible de Millennium, el sistema automatitzat per a les gestions del préstec, la catalogació i les adquisicions. Aquest canvi de sistema s'ha fet conjuntament a totes les universitats catalanes membres del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC). El procés de migració de dades i d'implementació ha significat sis mesos de feina molt intensa per a tot el personal del Servei de Biblioteques i també per al personal del Servei d'Informàtica que hi ha col·laborat.

Al marge de les millores en les opcions del catàleg, que són evidents per als usuaris, com per exemple l'opció de reserves i renovacions via web, el canvi de sistema també ha implicat un canvi important en la majoria dels procediments interns de les biblioteques.

LA IMPLANTACIÓ DE MILLENNIUM, EL NOU PROGRAMA INFORMÀTIC DE GESTIÓ, OFEREIX UN VENTALL DE PRESTACIONS MILLOR I MÉS AMPLI.

Consulta i préstec

El nombre d'usuaris que han visitat presencialment les biblioteques de la UAB per gaudir dels seus serveis ha estat de 3.754.050, un 3,25 % més que l'any anterior. A més, cal sumar a aquesta xifra un total d'1.506.062 usuaris que han fet ús dels seus serveis de manera virtual. Any rere any creix el nombre de consultes resoltes sense passar físicament per les biblioteques, amb l'accés als documents i els serveis electrònics que el Servei de Biblioteques posa a la seva disposició a <http://www.uab.cat/bib>.

El nombre total de préstecs domiciliaris efectuats durant el 2008 ha estat de 499.431. La ràtio anual de nombre de préstecs/usuaris s'ha situat en 13,42 documents en préstec per usuari i any.

A les sales de lectura s'ha consultat un total de 603.335 documents. Molt més elevada ha estat la consulta a la biblioteca digital, ja que els usuaris s'han descarregat el text complet d'un total d'1.515.407 articles de revista i textos de llibres.

DURANT EL 2008, LES BIBLIOTEQUES HAN REBUT 3.754.050 VISITES PRESENCIALS I 1.506.062 VISITES VIRTUALS.

LA RÀTIO ANUAL DE NOMBRE DE PRÉSTECES PER USUARI S'HA SITUAT EN 13,42 DOCUMENTS.

Sales d'estudi

S'ha ampliat la franja d'obertura en horaris especials i, a més de la Sala d'Estudi 24 hores de la Biblioteca de Ciències Socials, els estudiants disposen també

de la Sala de Revistes de la Biblioteca d'Humanitats en horaris nocturns i de cap de setmana.

També s'obre la Biblioteca Universitària de Sabadell els caps de setmana d'exàmens de les convocatòries de febrer i juny.

Un total de 438.509 usuaris han fet ús de d'aquestes biblioteques en els horaris especials, cosa que representa el 8,56 % del total d'usuaris.

EL 8,56 % DEL TOTAL D'USUARIS HA FET ÚS DE LES BIBLIOTEQUES OBERTES EN HORARIS ESPECIALS LES NITS, ELS FESTIUS I ELS CAPS DE SETMANA.

Informació bibliogràfica

Totes les biblioteques ofereixen el servei d'informació bibliogràfica, amb atenció personalitzada, de forma presencial, telefònica o a través del correu electrònic. Només per aquest darrer mitjà s'han atès 2.251 peticions d'informació, a més de les 4.246 específiques de l'àmbit biomèdic ateses per la Biblioteca de Medicina. Durant el 2008, s'ha ultimat la posada en funcionament de Pregunta, el nou servei d'informació de les biblioteques de la UAB.

Les biblioteques també donen suport a Refworks (<https://www.refworks.com/Refworks>). Aquest gestor de referències bibliogràfiques en entorn web permet crear bases de dades amb les referències i importar-les, organitzar-les i gestionar-les amb diferents estils. És una eina útil per crear bibliografies per a diferents projectes o categories, inclou citacions bibliogràfiques en documents i exportar i compartir col·leccions de referències. El nombre d'usuaris registrats és de 4.601 i, a més d'usos individuals, es poden emprar carpetes compartides, com ha fet la Biblioteca Universitària de Sabadell per millorar la difusió de la bibliografia recomanada en els programes de curs i guies docents.

Formació d'usuaris

Les biblioteques de la UAB ofereixen a la comunitat universitària sessions de formació amb l'objectiu de donar a conèixer als seus usuaris els recursos, les eines i els serveis de què disposen perquè en puguin treure el màxim profit. Des del web del Servei de Biblioteques, l'apartat Formació d'usuaris recull la programació de les diverses

sessions formatives que s'ofereixen a les biblioteques durant el curs acadèmic. S'han realitzat 111 sessions, amb un total de 2.071 assistents, del curs introductori «Vine a conèixer la teva biblioteca», adreçat especialment als nous alumnes de primer cicle. Aquesta acció formativa dona una visió global de la biblioteca i de les eines més bàsiques per localitzar documents i informació. A més, s'han programat 150 cursos sobre bases de dades especialitzades i recursos digitals, amb un total de 962 assistents. La valoració dels assistents a aquests cursos és altament satisfactòria. A les sessions de «Vine a conèixer la teva biblioteca», la mitjana de les valoracions s'ha situat pel damunt de 4 en una escala de 5.

També s'han organitzat i portat a terme 49 visites guiades a grups de diferents procedències: professionals d'altres biblioteques, altres col·lectius de la Universitat, estudiants i professors externs a la UAB, amb un total de 1.270 assistents. Cada visita es va adaptar a les peticions dels sol·licitants; així, es van fer des de visites generals per conèixer el funcionament de les biblioteques fins a visites específiques encaminades a conèixer en profunditat algun dels serveis que s'hi ofereixen. A més, durant el mes de setembre, les biblioteques van ser presents a les Jornades d'Acol·lida als Alumnes de Primer Curs, organitzades per les facultats, on van fer una petita presentació de la biblioteca i van animar els alumnes a participar en els cursos de formació introductoris per tal de poder fer ús dels seus serveis amb el màxim d'aprofitament. Es van fer 24 sessions i hi van assistir 1.618 estudiants.

MÉS DE DOS MIL ESTUDIANTS HAN ASSISTIT AL CURS INTRODUCTORI «VINE A CONÈIXER LA TEVA BIBLIOTECA», QUE DÓNÀ UNA VISIÓ GLOBAL DE LA BIBLIOTECA I DE LES EINES MÉS BÀSIQUES PER LOCALITZAR DOCUMENTS I INFORMACIÓ.

Web del Servei de Biblioteques

El web del Servei de Biblioteques (<http://www.uab.cat/bib>) fa difusió –i hi dona accés– de les seccions i els serveis per tal de mantenir en tot moment puntualment informats els usuaris de tot el que fa referència a les biblioteques de la UAB. En l'apartat de notícies, s'ha presentat un total de 51 novetats relacionades amb les biblioteques.

El nombre d'accessos a la pàgina inicial ha estat d'1.501.633 i la segona pàgina més consultada ha estat la que dona accés a la cerca al catàleg. Cal tenir en compte que hi ha serveis que, tot i ser consultats a través del web, en realitat estan en altres servidors i tenen les seves pròpies estadístiques.

Existeixen també altres espais de difusió virtual de les biblioteques: BUS Empresarials (<http://blogs.uab.cat/busempresarials>) i BUS Informàtica (<http://blogs.uab.cat/businformatica>) són les eines de comunicació interactiva que la Biblioteca Universitària de Sabadell posa a l'abast dels seus usuaris. La Biblioteca de Ciència i Tecnologia ha creat tres portals anomenats BCTOT (<http://blogs.uab.cat/bctot>) orientats als estudiants de la Facultat de Ciències, de la Facultat de Biociències i de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria.

Exposicions

Les 27 exposicions organitzades durant el 2008 han contribuït a donar a conèixer als usuaris determinats fons bibliogràfics ubicats a les biblioteques o accessibles per xarxa informàtica. La consulta de les exposicions virtuals es pot fer des de: <http://ddd.uab.cat/collection/expbib>.

També s'ha col·laborat en l'exposició «Dones, els camins de la llibertat», organitzada pel Museu d'Història de Catalunya. La Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General i la Biblioteca de Ciències Socials hi han contribuït amb el préstec de documents.

El Centre de Documentació Europea va instal·lar dotze estands a totes les facultats i al Rectorat per promoure el concurs «Què saps de la UE?», que es va organitzar durant el mes de maig. El centre, a

més, va ser objecte d'un reportatge televisiu de la cadena local Mola TV, que també es va poder veure en el programa Europa 50 i és disponible a Youtube: <http://www.youtube.com/watch?gl=ES&hl=es&v=ytiENDiiJ3U&eurl>.

S'HAN PREPARAT 27 EXPOSICIONS QUE HAN CONTRIBUÏT A DONAR A CONÈIXER DETERMINATS FONS BIBLIOGRÀFICS UBICATS A LES BIBLIOTEQUES O ACCESSIBLES PER XARXA INFORMÀTICA.

Publicacions

El Servei publica Biblioteca Informacions. Publicació del Servei de Biblioteques de la UAB (<http://ddd.uab.cat/record/6>), Córrer la Veu. Notícies del Servei de Biblioteques (<http://ddd.uab.cat/record/13>) i la Memòria anual del Servei de Biblioteques (<http://ddd.uab.es/record/29>).

Les biblioteques disposen, a més, de circulars informatives per difondre novetats i elaboren diferents guies d'informació general o atenent a criteris temàtics, amb l'objectiu de facilitar a l'usuari el funcionament dels diferents serveis. S'han elaborat 85 guies que es poden consultar a <http://ddd.uab.cat/collection/guibib> ♦

- [1] Dipòsit de la Biblioteca de Ciències Socials
- [2] Biblioteca de Ciència i Tecnologia
- [3] Biblioteca de Veterinària
- [4] Biblioteca Universitària de Medicina i d'Infermeria de Vall d'Hebron
- [5] Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General

RECURSOS INFORMATIUS

Sala de revistes de la Biblioteca d'Humanitats

Col·leccions

El desenvolupament i el manteniment sistemàtic dels fons bibliogràfics i documentals de les biblioteques tenen com a fita garantir que siguin útils per a la recerca, la docència i l'aprenentatge. Tot seguint la política aprovada en el Pla general de la col·lecció de les biblioteques de la UAB, les biblioteques han continuat treballant en els plans de col·lecció i s'han aprovat diversos plans específics: el Pla sectorial sobre working papers de la Biblioteca de Ciències Socials, que s'ha actualitzat, el Pla de col·lecció de la Biblioteca Universitària de Sabadell i el Pla de col·lecció de la Biblioteca de Veterinària.

L'any 2006, les biblioteques de la UAB van assolir el seu primer milió de llibres, que, en el context espanyol, situa la UAB pel damunt de la mitjana de les biblioteques universitàries espanyoles, únicament superada per les universitats més històriques. Durant el 2008 s'ha incorporat als fons de les biblioteques un total de 24.335 llibres, 6.782 documents d'altres tipus (mapes, DVD, CD, etc.) i 31.117 monografies.

Cal sumar a aquesta dada 12.916 llibres electrònics. El 31 de desembre de 2008, el fons total se situa en 1.077.074 monografies i 22.685 publicacions periòdiques en curs de recepció, de les quals 13.675 (el 56 %) són subscripcions a revistes digitals. Les biblioteques incorporen als seus fons, a més de llibres i revistes, altres tipus de documentació, com ara 6.936 CD-ROM, 14.399

DVD, 8.725 enregistraments sonors, 48.355 mapes, 38.177 microformes o 10.816 vídeos. La inversió total en fons bibliogràfics i documentals de la UAB durant el 2008 ha estat de 3.775.407€.

A més de les adquisicions de material bibliogràfic de nova aparició, també s'han adquirit col·leccions per completar els fons més històrics. Enguany destaca l'adquisició de l'arxiu personal del científic Eduard Millàs, que complementa una adquisició anterior, i diversos facsimils.

EL FONS TOTAL SE SITUA EN 1.077.074 MONOGRAFIES I 22.685 PUBLICACIONS PERIÒDIQUES EN CURS DE RECEPCIÓ, EL 56% DE LES QUALS SÓN SUBSCRIPCIONS A REVISTES DIGITALS.

LA INVERSIÓ TOTAL EN FONS BIBLIOGRÀFICS I DOCUMENTALS HA ESTAT DE 3.775.407€.

Donacions

Les adquisicions documentals es realitzen principalment per compra o subscripció, però són també força importants les arribades com a donatius i, en menor mesura, mitjançant intercanvis. Concretament, aquest any hi ha hagut 7.283 llibres (un 30 % del total d'ingressos) procedents de donacions i 1.505 arribats per intercanvi (6 %). Tant els donatius com els intercanvis han estat prèviament seleccionats i s'adiuen amb les necessitats documentals dels usuaris de les biblioteques de la UAB.

Cal destacar la tasca desinteressada dels professors de la mateixa UAB, que cedeixen a les biblioteques part dels seus fons bibliogràfics personals.

Sense ànim d'exhaustivitat, destaquem algunes de les donacions o llegats rebuts per les biblioteques de la UAB de les persones i institucions següents:

Biblioteca de Ciències Socials

- > Donatius dels professors Antoni Serra Ramoneda (més de cinc-cents volums), Judith Astellarra, Muriel Casals, M. Jesús Espuny, Joan Estruch, Ramon Garrabou, Jordi Maluquer de Motes, Joan Martínez Alió i Francesc Pérez Amorós.
- > Donatiu d'un fons d'obres jurídiques procedents de la Biblioteca del Parlament de Catalunya i d'altres institucions, com la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya, l'Institut de Estudis Fiscals i la Fundación BBVA.

Centre de Documentació Europea

- > A diferència de la resta de biblioteques, al CDE l'excepció és l'adquisició per compra, ja que la seva funció principal és fer de centre dipositari de les publicacions de les institucions europees, que han representat el 85,37 % del total d'obres ingressades.

Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General

- > Com cada any, s'han rebut els premis Ondas de l'any en curs, donatiu de Ràdio Barcelona-Cadena SER.
- > També s'han seguit rebent del Consell Audiovisual de Catalunya col·leccions de DVD amb la programació emesa a diferents cadenes televisives i emissores de ràdio.

Biblioteca d'Humanitats

- > Bernard Lesfargues va signar un conveni amb la UAB per cedir part del seu fons epistolar i bibliogràfic, del qual la Biblioteca d'Humanitats és dipositària.
- > Donatiu d'Antoni Mari, professor de la Universitat Pompeu Fabra.
- > S'ha seguit rebent de la família del crític d'art Rafael Santos Torroella part de la seva obra escrita.
- > També s'ha rebut, com ja és habitual, un donatiu de la Japan Foundation i els de l'Institut d'Estudis Catalans.

Biblioteca de Veterinària

- > Donatius de Pilar Concellón, dels professors Josep Yuste, Antonio Trujillo, Lluís Ferrer i Joaquim Castellà, i del veterinari Xavier Fàbregas.
- > Donatiu de Friskies-Nestlé de revistes d'animals petits.

Biblioteca de Medicina

- > Donatiu d'Àlex Barnils de tractats de medicina del segle XIX i principis del XX.
- > Donatius de diverses entitats, laboratoris i hospitals.

Finalment, cal esmentar que la Fundació Agbar (Aigües de Barcelona) ha fet un donatiu de cinc-cents títols de monografies amb destinació a diverses biblioteques de la UAB.

Per tal de facilitar l'arribada de donacions d'arxius i biblioteques privats, s'ha dut a terme un estudi per identificar el procediment d'aplicació dels avantatges fiscals que comporta una donació a una universitat pública, que poden arribar al 35 % de desgravació en la declaració de la renda.

EL 30% DELS LLIBRES INGRESSATS PROCEDEIXEN DE DONACIONS.

Intercanvis

Es rep un total de 2.574 títols de publicacions periòdiques en concepte d'intercanvi estable amb les diferents revistes que publica la UAB i s'han rebut, pel mateix concepte, 2.571 monografies.

Biblioteca Digital

La Biblioteca Digital de la UAB és la col·lecció de fons bibliogràfics i documentals del Servei de Biblioteques en formats digitals que és accessible a través de la xarxa UAB. Aquesta col·lecció ja està especialment consolidada pel que fa a les revistes, que inclouen les col·leccions contractades a través del CBUC i de la Fundació Biblioteca Josep Laporte, i les subscribes directament per la UAB.

Enguany destaca la contractació a través del CBUC dels nous paquets de revistes de text complet de l'editorial Oxford University Press, de l'editorial Taylor & Francis i del Project Muse. La UAB, per la seva banda, també ha contractat nous títols, com ara l'ampliació de la llicència Nature, l'arxiu històric de la Royal Society of Chemistry Journals Archive (1841-1996) i l'ampliació de la llicència de Cell Press. També s'ha contractat l'accés a Advances in Biochemical Engineering/Biotechnology, de Springer, al Dictionary of Medical Biography, a les obres d'Elsevier Encyclopedia of Food Sciences and Nutrition, International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences,

Advances in Ecological Research, Advances in Immunology i Encyclopedia of Virology, vuit col·leccions temàtiques de llibres electrònics d'Elsevier, consultables a la plataforma ScienceDirect, les col·leccions Chemical, Petrochemical & Process i Mechanical and Materials de Referex Engineering, Royal Society of Chemistry –col·lecció de llibres electrònics–, Kirk Othmer Encyclopedia of Chemical Technology i l'obra de referència International Tables for Crystallography.

A finals de 2008, el nombre de llibres electrònics consultables era de 12.916, i el nombre de subscripcions a revistes digitals, 13.675. La inversió de la UAB en biblioteca digital ha estat de 2.421.188€, fet que representa el 64 % del total de la despesa bibliogràfica.

S'han fet 1.132.341 cerques a bases de dades en línia i s'han consultat 1.437.118 articles de text complet i 78.289 textos de monografies.

LA INVERSIÓ DE LA UAB EN BIBLIOTECA DIGITAL HA ESTAT DE 2.421.188€, QUE REPRESENTA EL 64% DEL TOTAL DE LA DESPESA BIBLIOGRÀFICA.

Dipòsit Digital de Documents (DDD) del Servei de Biblioteques

(<http://ddd.uab.cat>)

L'objectiu principal del Dipòsit Digital de Documents (DDD) és facilitar l'accés i millorar la visibilitat del material digital que es troba a la institució o que es pot oferir per l'acord amb els editors. Un altre objectiu és la promoció i preservació de l'accés a la producció científica del professorat. Un dels avantatges més importants de tenir un dipòsit institucional és poder exposar la nostra producció en una xarxa cada vegada més àmplia de col·leccions similars de tot el món. S'han fet tasques d'implementació del protocol d'intercanvi de dades estàndard OAI-PMH (Open Archives Initiative) per tal de donar més visibilitat als documents ampliant-ne la difusió i l'ús. Alhora, es permet així la recollida des d'altres dipòsits nacionals o mundials, com Recolecta (<http://www.recolecta.net>) o OAIster (<http://www.oaister.org>).

El Laboratori de Cibermetria del CSIC elabora un rànquing web de dipòsits, basat en un directori que cataloga quasi sis-cents repositoris de tot el món, amb la condició que tinguin un domini o subdomini propi i continguts acadèmics. En l'edició

del rànquing de gener de 2009, el DDD apareix en el lloc 56 del món i és el tercer en l'àmbit de tot l'Estat espanyol pel que fa als repositoris en general, els anomenats Top 300. El primer repositori espanyol és UPMCCommons, en el lloc 20, i el segon, Dialnet, en el lloc 50.

Bona part dels diversos projectes de digitalització de fons de les biblioteques s'han posat a l'abast a través del DDD; per exemple, fons personals (Goytisolo, Arbonès, Calders, Sunyer) i revistes antigues d'art i cultura, dret i veterinària. També s'ha treballat en la digitalització de diverses col·leccions de la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General (Guions de Ràdio Barcelona, Fons Viladot, cartells polítics).

L'any 2008 s'han fet 5.530.886 consultes al material disponible en aquest repositori que conté 30.038 documents ♦

EL DIPÒSIT DIGITAL DE DOCUMENTS (DDD) DEL SERVEI DE BIBLIOTEQUES APAREIX EN EL LLOC 56 DEL RÀNQUING MUNDIAL DE REPOSITORIS INSTITUCIONALS I ÉS EL TERCER EN L'ÀMBIT DE TOT L'ESTAT ESPANYOL.

Fundació Biblioteca Josep Laporte

Centre de Documentació Europea

ESPAIS

Els espais bibliotecaris ocupen un total de 35.019 m² i posen a l'abast dels usuaris 4.651 places de lectura. A més a més de les sales generals de consulta, les biblioteques disposen –quan l'espai disponible ho ha permès– de cabines d'estudi individual, sales de treball en grup i sales de formació. Es disposa de 45 cabines individuals, 53 sales de treball en grup i 4 sales de formació degudament equipades. Hi ha 104 punts de consulta específica de materials audiovisuals i un total de 417 ordinadors a l'abast dels usuaris.

Durant el 2008 s'han efectuat dues remodelacions importants: la de la Biblioteca de Veterinària i la de la Sala de Revistes de la Biblioteca d'Humanitats, a més d'altres obres menors però no per això menys necessàries.

La remodelació de la Biblioteca de Veterinària ha permès dotar-la de nou noves sales de treball en grup i vint cabines d'estudi individual, totes equipades informàticament. Dues de les sales més grans es comuniquen entre si i poden utilitzar-se per a activitats formatives.

La Sala de Revistes de la Biblioteca d'Humanitats s'ha remodelat i ara disposa de nou sales de treball en grup. A més, els espais s'han adaptat a la seva nova doble funció com a sala de revistes i sala d'estudis.

D'altra banda, a la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General s'ha instal·lat el Centre de Recursos Tecnològics per a persones amb discapacitat, constituït per sis cabines adaptades per a persones

amb discapacitats visuals o auditives o mobilitat reduïda, gràcies a finançaments externs vehiculats a través de la Fundació Autònoma Solidària.

Aquest any s'ha posat en funcionament el GEPA (Garantia d'Espai per a la Preservació de l'Accés), el magatzem cooperatiu del CBUC per conservar i preservar els documents de baix ús garantint-ne la preservació futura i l'accessibilitat immediata quan alguna biblioteca ho requereixi. La UAB ha efectuat la primera tramesa de documentació al GEPA amb material de la Biblioteca de Ciència i Tecnologia (1 títol i 366 caixes), de la Biblioteca de Medicina (31 títols i 194 caixes) i de la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General (14 títols i 1.011 caixes) ♦

ELS ESPAIS BIBLIOTECARIS OCUPEN UN TOTAL DE 35.019 M² I POSEN A L'ABAST DELS USUARIS 4.651 PLACES DE LECTURA.

Biblioteca Universitària de Sabadell

Biblioteca Universitària de Sabadell

PROJECTES I COOPERACIÓ

Biblioteca d'Humanitats

El Servei de Biblioteques participa en diversos projectes cooperatius. Destaquen els realitzats en el si de dos nuclis cooperatius: el Consorci de Biblioteques Universitàries Catalanes i Rebiun, que és una comissió sectorial de la CRUE.

CBUC

El Servei de Biblioteques de la UAB forma part del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC) des de la seva fundació. Com a membre actiu, participa en tots els projectes, estudis i actuacions que aquest realitza i es beneficia dels convenis i del treball en col·laboració amb les altres universitats.

L'any 2008, l'aportació econòmica de la UAB al funcionament del CBUC, inclòs el manteniment dels programes de gestió i el manteniment del GEPA, va ser de 63.456€, i a la Biblioteca Digital de Catalunya, de 126.230€.

Les principals actuacions que s'han dut a terme l'any 2008 són:

Canvi de sistema automatitzat

- > Implementació de Millennium a totes les institucions membres del CBUC. El dia 10 de juny es va inaugurar el nou sistema a les primeres institucions, entre les quals hi havia la UAB. Es van instal·lar els mòduls d'administració, catalogació, publicacions periòdiques, préstec i OPAC.

- > CCUC: actualització de les pautes a Marc21 i integració del Catàleg Col·lectiu del Patrimoni Bibliogràfic de Catalunya.
- > Metalib: les universitats que encara no el tenien en funcionament el van posar en marxa. La UAB ha actualitzat el Trobador instal·lant-ne la versió 4.

Dipòsits digitals

- > TDX és un servidor que conté, en format digital, el text complet de tesis doctorals llegides a universitats de Catalunya i altres comunitats autònomes. Enguany ha arribat a les 6.000 tesis, 2.170 de les quals (34 %) són de la UAB. Les tesis de la UAB han rebut 1.223.000 consultes, cosa que representa el 28 % del total de les consultes efectuades a TDX.
- > RECERCAT recull la literatura grisa d'investigació de les universitats i centres d'investigació de Catalunya. Inclou articles no publicats, comunicacions a congressos, treballs de final de carrera i memòries institucionals. Hi participen 17 institucions amb 162 col·leccions disponibles. En total, són consultables 8.959 documents, dels quals 1.491 són de la UAB.
- > MDC (Memòria Digital de Catalunya) conté en accés obert col·leccions digitalitzades de revistes catalanes antigues, fotografies, mapes, cartells, ex-libris, etc. relacionats amb Catalunya. La seva finalitat principal és augmentar la visibilitat i consulta del patrimoni català. Conté més de 20 col·leccions. La UAB hi ha incorporat les primeres 114 revistes de premsa política clandestina catalana del fons documental del CEDOC, secció de la Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General.
- > MDX (Materials Docents en Xarxa). S'ha avançat en la implementació del dipòsit.
- > RACO permet la consulta en accés obert i en text complet dels articles de les revistes científiques, culturals i erudites catalanes. Actualment disposa de 206 revistes (68.122 articles), 27 de les quals

són de la UAB (11.233 articles). Entre les revistes més consultades, n'hi ha quatre de la UAB: Enseñanza de las Ciencias, Papers, Educar i Faventia.

Finalment, cal destacar, entre els projectes cooperatius del CBUC, la inauguració a Lleida del GEPA, el dipòsit de descàrrega de material documental de baix ús. La UAB ja n'ha efectuat la primera tramesa.

EL 28% DEL TOTAL DE LES CONSULTES DE TESIS DE TEXT COMPLET DEL DIPÒSIT DIGITAL TDX SÓN DE TESIS DE LA UAB.

ENTRE LES REVISTES MÉS CONSULTADES DEL DIPÒSIT DIGITAL RACO N'HI HA QUATRE DE LA UAB: ENSEÑANZA DE LAS CIENCIAS, PAPERS, EDUCAR I FAVENTIA.

REBIUN

Rebiun (Red de Bibliotecas Universitarias) és una comissió sectorial de la CRUE. Entre els seus objectius destaquen les activitats per a la millora dels serveis bibliotecaris. La seva activitat s'articula al voltant del seu pla estratègic 2007-2010.

El Servei de Biblioteques hi ha contribuït amb diversos treballs i estudis i, a més, forma part del grup de treball de la línia estratègica 3, Rebiun y la calidad, que té per objectiu potenciar, promoure i compartir recursos i experiències que afavoreixin el desenvolupament potencial de les persones que treballen a les biblioteques universitàries, així com la qualitat i la millora de la gestió i dels serveis bibliotecaris. El Servei de Biblioteques ha participat en les següents jornades organitzades per Rebiun:

- > I Jornadas Universitarias de Calidad y Bibliotecas (Osca, maig de 2008)
- > VIII Workshop Rebiun «La preservación digital» (Múrcia, octubre de 2008)
- > XVI Asamblea Anual Rebiun (Cadis, nov. de 2008)

Concretament en el cas de les Jornadas Universitarias de Calidad y Bibliotecas, el Servei de Biblioteques ha format part tant del comitè organitzador com del comitè científic. El Servei també ha aportat les dades per a la preparació de l'Anuario de las bibliotecas universitarias y científicas españolas 2008 ♦

Biblioteca de Comunicació i Hemeroteca General

Biblioteca d'Humanitats

Biblioteca de Ciències Socials

PLA ESTRATÈGIC

L'actual pla estratègic del Servei de Biblioteques 2008-2010 va ser aprovat per la Comissió d'Investigació del Consell de Govern de la UAB el dia 11 d'abril de 2008.

El pla s'ha elaborat tenint en compte els canvis que comporta la consolidació de l'espai europeu d'educació superior i situa les biblioteques com a centre de recursos per a l'aprenentatge i la investigació imprescindibles per a les activitats de la comunitat universitària. Per facilitar l'accés a la informació i als serveis necessaris per ensenyar, aprendre, investigar i fer transferència a la societat s'han establert quatre eixos: el dels usuaris, el de les infraestructures, el de la gestió i el de la comunicació. Aquests eixos es desenvolupen en nou objectius estratègics:

1. Recollir i difondre la producció científica i simplificar-ne l'accés.
2. Donar suport documental per a l'elaboració i difusió de materials docents.
3. Donar suport documental als estudiants en l'elaboració i publicació de projectes i treballs.
4. Ajudar en el desenvolupament d'habilitats informacionals.
5. Redissenyar i millorar els espais i els equipaments.
6. Actualitzar els sistemes informàtics.
7. Implantar un nou model d'organització.
8. Cercar finançament complementari.
9. Millorar la comunicació i la promoció.

Des de fa més de vint anys, el Servei de Biblioteques treballa per objectius, que s'estableixen i avaluen anualment. El pla estratègic del Servei de Biblioteques dona les pautes per a la determinació dels objectius anuals i durant aquest primer any del pla estratègic actual els assoliments han estat molt importants, entre els quals destaquen especialment tots els relatius a l'actualització dels sistemes informàtics. L'indicador d'assoliment global se situa en el 92%, tot i que cal tenir en compte que sovint els objectius estan sotmesos, en un moment o altre, a calendaris aliens al Servei de Biblioteques.

El Servei de Biblioteques disposa de la certificació ISO del seu sistema de gestió de la qualitat des de l'any 2000, quan es va convertir en el primer servei bibliotecari certificat de l'Estat espanyol. Aquest ha estat un any de revisió del sistema per tal de fer-lo més àgil i adaptar-lo a les especificacions de la nova norma ISO 9001:2008 ♦

L'ACTUAL PLA ESTRATÈGIC DEL SERVEI DE BIBLIOTEQUES 2008-2010 VA SER APROVAT PER LA COMISSIÓ D'INVESTIGACIÓ DEL CONSELL DE GOVERN DE LA UAB EL DIA 11 D'ABRIL DE 2008.

FA MÉS DE VINT ANYS QUE EL SERVEI DE BIBLIOTEQUES TREBALLA PER OBJECTIUS, QUE S'ESTABLEIXEN I AVALUEN ANUALMENT.

L'INDICADOR D'ASSOLIMENT GLOBAL DELS OBJECTIUS SE SITUA EN EL 92%.

PERSONAL

El 31 de desembre de 2008, la plantilla del Servei de Biblioteques estava formada per 165 persones. Funcionalment, el Servei de Biblioteques disposa d'un director, una sotsdirectora, una cap de la Unitat Tècnica i de Projectes, una cap administrativa i vuit caps de biblioteca.

S'han convocat set places d'ajudant d'arxius i biblioteques, de les quals quatre tenen condició de pool per atendre diverses necessitats de substitucions i reforços.

S'han jubilat Josefina Dupré, de la Biblioteca d'Humanitats; Juan Escalera, de la Cartoteca General; i Carmen Lechuga, de la Biblioteca de Medicina. D'altra banda, el maig de 2008 vam haver de lamentar la pèrdua de Montserrat Serra, de la Biblioteca Universitària de Sabadell.

Les biblioteques de la UAB també han tingut el suport d'un total de 69 becaris de col·laboració que, durant el període lectiu, hi han col·laborat tres hores diàries fent diverses tasques, generalment relacionades amb l'ordenació de llibres i l'atenció del servei de préstec. Aquesta xifra representa una reducció de set becaris respecte d'anys anteriors.

L'Oficina de Planificació i d'Organització ha dut a terme un estudi de les càrregues de treball de tot el personal del Servei que serà d'utilitat per a l'elaboració de la nova estructura organitzativa.

Amb el suport de la Unitat de Formació de l'Àrea de Desenvolupament de Recursos Humans s'ha dut a terme el Programa de Formació Perma-

nent, que ha consistit en un total de 122 accions formatives, 52 de les quals de temàtica específicament bibliotecària, mentre que la resta han estat cursos que han versat sobre eines informàtiques, idiomes, prevenció, l'aplicació comptable SUMMA o tècniques de gestió. Enguany ha estat prioritari formar el personal en Millennium, el nou sistema informàtic de les biblioteques. Ha estat personal del Servei qui, després d'assistir a la formació inicial, ha desenvolupat i impartit els cursos interns per a tots els membres del Servei. En total, els cursos de formació han significat 6.395 hores, que han situat la mitjana per persona i any en 39 hores.

LA PLANTILLA DEL SERVEI DE BIBLIOTEQUES ESTÀ FORMADA PER 165 PERSONES.

EL PROGRAMA DE FORMACIÓ PERMANENT HA CONSISTIT EN UN TOTAL DE 122 ACCIONS FORMATIVES, 52 DE LES QUALS DE TEMÀTICA ESPECÍFICAMENT BIBLIOTECÀRIA.

Una informació més aprofundida de les dades que presenta aquesta publicació és disponible a la Memòria del Servei de Biblioteques 2008, consultable a <http://ddd.uab.es/record/29> ♦

RESUM
ESTADÍSTIC

FONS BIBLIOGRÀFIC AL CATÀLEG DE LES BIBLIOTEQUES UAB 2008		
Biblioteques	Monografies	Col·leccions de publicacions periòdiques
Ciència i Tecnologia	107.528	3.010
Ciències Socials	203.088	8.632
CDE (extensió de Ciències Socials)	8.764	896
Comunicació i Hemeroteca General	138.655	19.087
Humanitats	429.233	6.241
Cartoteca General	45.746	1
Medicina. Bellaterra	25.892	1.332
Medicina. UD de l'Hospital del Mar	5.796	302
Medicina. UD de la Vall d'Hebron	9.909	262
Medicina. UD Germans Trias i Pujol	3.393	488
Veterinària	31.402	1.435
Biblioteca Universitària de Sabadell	30.017	2.232
Biblioteca Digital de la UAB	12.916	13.675
Fundació Biblioteca Josep Laporte	9.225	923
Altres fons al catàleg*	15.510	460
TOTALS	1.077.074	58.976

* Eina, Escola de Disseny i Art, Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona, Escola Universitària de Turisme

DESPESES BIBLIOGRÀFIQUES 2008	
Llibres (paper)	685.773 €
Publicacions periòdiques (paper)	626.173 €
Documents i subscripcions en suport digital	2.421.188 €
Enquadernació	42.273 €
TOTAL DESPESES EXECUTADES	3.775.407 €

PERSONAL DEL SERVEI DE BIBLIOTEQUES 2008	
Cos facultatiu d'arxius i biblioteques (grup A)	1
Escala tècnica (grup A)	9
Ajudants d'arxius i biblioteques (grup B)	66
Administratius (grup C)	61
Auxiliars administratius (grup D)	5
Laborals (grup 1)	1
Laborals (grup 2)	1
Laborals (grup 3)	1
Laborals (grup 4)	20
TOTAL	165

Adquisicions

LLIBRES INGRESSATS EL 2008				
Biblioteques	Compra	Donatiu	Intercanvi	Total de registres
Ciència i Tecnologia	2.169	322	131	2.622
Ciències Socials	3.696	1.843	187	5.726
CDE (extensió de Ciències Socials)	48	261	0	309
Comunicació i Hemeroteca General	1.375	605	105	2.085
Humanitats	6.479	2.290	1.011	9.780
Cartoteca General	10	8	0	18
Medicina. Bellaterra	307	231	68	606
Medicina. UD de l'Hospital del Mar	138	227	0	365
Medicina. UD de la Vall d'Hebron	89	0	0	89
Medicina. UD Germans Trias i Pujol	123	98	0	221
Veterinària	483	694	0	1.177
Biblioteca Universitària de Sabadell	561	197	3	761
Fundació Biblioteca Josep Laporte	69	507	0	576
TOTALS	15.547	7.283	1.505	24.335

MATERIAL NO-LLIBRE INGRESSAT EL 2008											
Biblioteques	CD-ROM	DVD	Electrònics	Enregistraments sonors	Fullets	Material gràfic no projectable	Mapes i plànols	Microformes	Tesis	Altres	Totals
Ciència i Tecnologia	179	218	48	0	0	0	1	0	78	1	525
Ciències Socials	109	132	0	4	0	0	15	0	27	0	287
CDE (extensió de Ciències Socials)	1	6	0	1	0	0	1	0	10	0	19
Comunicació i Hemeroteca General	2	2.772	0	490	5	0	0	0	344	0	3.613
Humanitats	158	519	0	435	0	0	5	2	39	0	1.164
Cartoteca General	2	0	0	0	0	60	547	0	4	0	613
Medicina Bellaterra	40	1	17	0	0	0	0	0	24	0	82
Medicina. UD Hospital del Mar	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
Medicina. UD Vall d'Hebron	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Medicina. UD Germans Trias i Pujol	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Veterinària	42	56	0	0	0	0	1	0	33	0	140
Biblioteca Universitària Sabadell	113	54	0	0	0	0	0	0	124	6	297
Fundació Biblioteca Josep Laporte	12	15	0	0	0	0	0	0	0	0	27
TOTALS	673	3.773	65	930	5	60	570	2	683	7	6.782

PUBLICACIONS PERIÒDIQUES EN CURS DE RECEPCIÓ DURANT EL 2008				
Biblioteques	Pagaments	Intercanvi	Donatius	Totals
Ciència i Tecnologia	245	391	101	737
Ciències Socials	981	217	1.140	2.338
CDE (extensió de Ciències Socials)	7	2	323	332
Comunicació i Hemeroteca General	562	133	724	1.419
Humanitats	1.051	1.290	126	2.467
Cartoteca General	0	0	0	0
Medicina. Bellaterra	57	5	91	153
Medicina. UD Hospital del Mar	68	0	14	82
Medicina. UD. Vall d'Hebron	37	1	47	85
Medicina. UD Germans Trias i Pujol	212	0	20	232
Veterinària	194	15	203	412
Biblioteca Universitària de Sabadell	176	7	436	619
Biblioteca Digital UAB	11.634	-	-	13.675
Fundació Biblioteca Josep Laporte	82	0	52	134
TOTAL	15.306	2.061	3.277	22.685

Consulta

USUARIS I CONSULTES 2008					
Biblioteques	Consultes				
	Usuaris	Llibres	Publicacions periòdiques	Material no-llibre	Total
Ciència i Tecnologia	353.119	49.965	11.343	1.807	63.115
Ciències Socials	1.188.706	106.237	17.033	64	123.334
CDE (extensió de Ciències Socials)	7.147	1.235	75	47	1.357
Comunicació i Hemeroteca General	829.826	17.050	21.490	14.648	53.188
Humanitats	578.914	193.546	22.421	1.561	217.528
Cartoteca General	976	477	0	2.892	3.369
Medicina. Bellaterra	149.172	21.277	566	3.019	24.862
Medicina. UD Hospital del Mar	59.066	3.548	574	0	4.122
Medicina. UD. Vall d'Hebron	127.219	24.073	6.212	747	31.032
Medicina. UD Germans Trias i Pujol	49.032	2.421	2.443	0	4.864
Veterinària	158.314	57.637	4.443	0	62.080
Biblioteca Universitària de Sabadell	155.870	5.096	350	184	5.630
Fundació Biblioteca Josep Laporte	96.689	6.339	2.893	0	9.232
TOTAL	3.754.050	488.901	89.843	24.969	603.713

PRÈSTEC 2008				
Biblioteques	Prèstecs	Reserves	Devolucions	Reclamacions
Ciència i Tecnologia	59.588	1.622	58.947	11.682
Ciències Socials	84.734	1.914	86.283	9.768
CDE (extensió de Ciències Socials)	723	3	589	55
Comunicació i Hemeroteca General	87.003	1.802	84.838	4.929
Humanitats	153.629	1.387	157.969	17.861
Cartoteca General	93	0	23	0
Medicina. Bellaterra	16.395	278	15.654	1.535
Medicina. UD Hospital del Mar	3.171	172	3.146	180
Medicina. UD Vall d'Hebron	13.450	272	13.524	612
Medicina. UD Germans Trias i Pujol	2.461	155	2.464	180
Veterinària	15.146	40	15.510	349
Biblioteca Universitària de Sabadell	10.768	450	10.439	808
Fundació Biblioteca Josep Laporte	4.372	244	4.440	117
Renovacions per OPAC	47.898	4065	n/d	732
TOTAL	499.431	12.404	453.826	48.808

PRÈSTEC INTERBIBLIOTECARI 2008		
Documents tramitats	Nombre	%
Hem demanat	4.557	29,05
Ens han demanat	11.127	70,95
TOTAL	15.684	100,00

CONSULTES A LA BIBLIOTECA DIGITAL 2008		
Any	Cerques / sessions	Articles / textos recuperats
Revistes digitals	347.941	1.437.118
Llibres digitals	25.780	78.289
Bases de dades en línia	1.132.341	